

**INSTYTUT BADAWCZY
DRÓG I MOSTÓW**
ROAD AND BRIDGE
RESEARCH INSTITUTE

Propozycje nowej struktury przepisów i wymagań dotyczących znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego

Dr hab. inż. Janusz Bohatkiewicz, prof. IBDiM
Katarzyna Kwiecień

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 19 sierpnia 2024 r.

Poz. 1251

OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
z dnia 21 czerwca 2024 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo o ruchu drogowym

3a. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory, znaczenia i zakresy obowiązywania znaków i sygnałów drogowych w ruchu drogowym,
- 2) wzory lub rodzaje i zakresy stosowania urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- 3) warunki, jakim powinny odpowiadać znaki i sygnalizatory drogowe oraz urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- 4) podstawowe warunki sytuowania znaków i sygnalizatorów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego w pasie drogowym

– uwzględniając postanowienia umów międzynarodowych oraz czytelność i zrozumiałość znaków i sygnałów drogowych dla uczestników ruchu drogowego, a także konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Docelowy model przepisów

ustawa

Prawo o ruchu drogowym

rozporządzenie

**Ministra Infrastruktury
z dnia....
w sprawie znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń
bezpieczeństwa ruchu drogowego**

dobre
praktyki

Wzorce i standardy

**Stosowane
obligatoryjnie**

**Stosowane
fakultatywnie**

DZIENNIK USTAW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 26 listopada 2019 r.

Poz. 2310

OBWIESZCZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY
ORAZ MINISTRA SPRAW WĘNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

z dnia 31 października 2019 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie znaków i sygnałów drogowych

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 454), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 lipca 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. poz. 1415).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje § 2 i § 3 rozporządzenia Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 lipca 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. poz. 1415), które stanowią:

„§ 2. Znak D-51 „automatyczna kontrola prędkości” z tabliczką z napisem „Kontrola średniej prędkości na odcinku...” stosowany na podstawie dotychczasowych przepisów obowiązuje do czasu zastąpienia znakami D-51a „automatyczna kontrola średniej prędkości” i D-51b „koniec automatycznej kontroli średniej prędkości”, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Minister Infrastruktury: wz. R. Weber

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji: wz. S. Tulajew

DZIENNIK USTAW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 21 listopada 2022 r.

Poz. 2377

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY¹⁾

z dnia 14 października 2022 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach²⁾

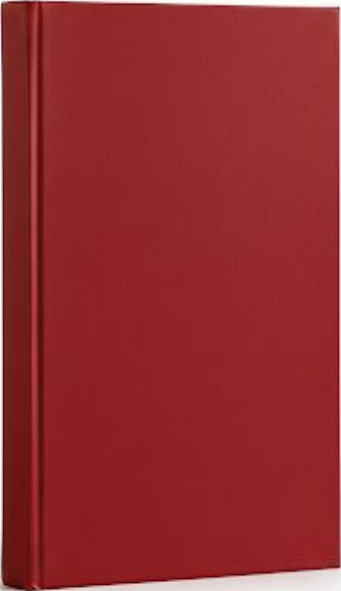
Na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988, 1002, 1768 i 1783) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczególnych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2311, z 2020 r. poz. 862 oraz z 2021 r. poz. 438 i 2066) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w załączniku nr 1 do rozporządzenia:
- a) w części I „Warunki techniczne umieszczania znaków drogowych”:
- w pkt 1.2.2 „Widoczność znaków” akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:
„W celu zapewnienia widoczności, wykrywalności i czytelności znaku z odległości pozwalającej kierującemu pojazdem oraz zautomatyzowanemu systemowi wspomagania kierującego pojazdem jego spostrzeżenie, odczytanie i prawidłową reakcję do wykonania lic znaków należy stosować materiały odbłaskowe. Typy materiałów odbłaskowych do stosowania w zależności od miejsca ich lokalizacji i klasy drogi przedstawiono w tabeli 1.2.”;
 - pkt 1.3.2 „Odblaskowość znaków” otrzymuje brzmienie:
„1.3.2. Odblaskowość znaków
Minimalne wartości gęstości powierzchniowej współczynnika odbłasku dla folii odbłaskowych typu 1 i 2 nanesionych na lica znaków nowych zostały określone w tabelach 1.5 i 1.6.
Dla folii przymatycznych obowiązują wymagania jak dla folii typu 2.
Szczegółowe wymagania techniczne dla poszczególnych rodzajów folii są określone w odpowiedniej normie dla folii z kulkami szklanymi oraz w europejskiej ocenie technicznej albo krajowej ocenie technicznej dla folii mikropryzmatycznych.
Folie odbłaskowe wszystkich typów użyte do wykonania lic znaków powinny spełniać odpowiednio wymagania podane w tabelach 1.3, 1.5 i 1.6, a powłoki kryjące powinny spełniać odpowiednio wymagania określone w tabeli 1.4.
W zależności od typu folii odbłaskowej użytej do wykonania lica znaku wymagane współczynniki odbłasku R’ dla znaków używanych w całym okresie ich gwarantowanej trwałości zostały określone w tabeli 1.7.”;

¹⁾ Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. z 2021 r. poz. 937).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/96/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie zarządzania bezpieczeństwem infrastruktury drogowej (Dz. Urz. UE L 319 z 29.11.2008, str. 59 oraz Dz. Urz. UE L 305 z 26.11.2019, str. 1).

INSTYTUT BADAWCZY
DRÓG I MOSTÓW
ROAD AND BRIDGE
RESEARCH INSTITUTE

1955 - 2025

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

Politechnika Krakowska
im. Tadeusza Kościuszki

POLITECHNIKA
LUBELSKA

Zespół projektowy:

- ❖ pracownicy uczelni technicznych,
- ❖ projektanci organizacji ruchu,
- ❖ przedstawiciele branży drogowej,
- ❖ osoby z wieloletnim doświadczeniem w obszarze zarządzania ruchem i drogami.

Część 1: Prace studialne i analityczne.

- ❖ ocena przepisów zawartych w aktualnym rozporządzeniu,
- ❖ analiza wyników prac studialnych z zakresu organizacji ruchu,
- ❖ ocena rozwiązań stosowanych w organizacjach ruchu,
- ❖ porównanie krajowych przepisów z innymi państwami UE,
- ❖ identyfikacja głównych problemów i oczekiwań ze strony zarządców drogowych i organów zarządzających ruchem i organów kontroli.

**Część 2: Wstępna
propozycja wymagań,
które powinny się
znaleźć w nowym
rozporządzeniu**

- ❖ zasady ogólne dla znaków i urządzeń brd,
- ❖ wzory, znaczenia i zakresy obowiązywania znaków i urządzeń brd w ruchu drogowym,
- ❖ warunki, jakim powinny odpowiadać znaki oraz urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- ❖ podstawowe warunki sytuowania znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu.

			brak
			U-101g (U-1g)
			brak
			brak
U-102 (U-2)		brak	brak
U-103 (U-5)			brak
			brak
U-104 (U-3)			brak
			brak
			brak

xx-x-00 Część 2: Wstępna propozycja wymagań, które powinny się znaleźć w nowym rozporządzeniu

Tabela 2.12.1 Tabliczki do znaków drogowych (T)

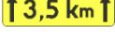

Symbol tabliczki	Wzór znaku	Odmiana tabliczki	Nazwa tabliczki	Znaczenie tabliczki	Zakres obowiązywania
T-101		 T-101a	Odległość znaku	Wskazuje odległość ostrzeżenie (żółta zakaz 10 inform (niebieskie od i niebezpieczeństwo lub z początek drogi n	
		 T-101b			
T-102		 T-102a	Długość odcinka drogi	Wskazuje odcinek którym się lub niebezpieczeństwo (żółta przek jest i o drog: 102b) ruchu T-	
		 T-102b			
T-103		 T-103a	Koniec odcinka drogi	Wskazuje koniec odcinka na którym się lub niebezpieczeństwo (żółta przek jest i o drog: 102b) ruchu T-	
T-104		 T-104a	Droga z kolejnymi zakrętami	Wskazuje zakręt początek	
T-105			Przebieg drogi z pierwszeństwem przez skrzyżowanie	Wskazuje przebieg drogi z pierwszeństwem przez skrzyżowanie	

Tabela 2.13.3. Wykaz symboli innych obiektów

Oznaczenie symbolu	Wzór symbolu	Odmiana symbolu	Nazwa symbolu	Znaczenie symbolu	Zakres obowiązywania
K-101		Brak	Centrum	Wskazuje centrum miasta.	Obowiązuje znaku, którym z umieszcz
K-102		Brak	Lotnisko	Wskazuje lotnisko.	Obowiązuje znaku, którym z umieszcz
K-103		Brak	Port	Wskazuje port handlowy, rybacki jachtowy lub wojenny.	Obowiązuje znaku, którym z umieszcz
K-104		Brak	Centrum logistyczne	Wskazuje centrum logistyczne lub magazynowe.	Obowiązuje znaku, którym z umieszcz

Tabela 2.13.1. Wykaz symboli pojazdów i uczestników ruchu drogowego

Oznaczenie symbolu	Wzór symbolu	Odmiana symbolu	Nazwa symbolu	Znaczenie symbolu	Zakres obowiązywania
K-200		Brak	Pojazd o masie całkowitej do 3,5 t	Oznacza pojazd o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 t.	Obowiązuje na znaku/pod znakiem, na którym został umieszczony.
K-201		Brak	Pojazd silnikowy	Oznacza pojazd silnikowy; nie obejmuje motocykla jednośladowego.	Obowiązuje na znaku/pod znakiem, na którym został umieszczony.
K-202		Brak	Motocykl	Oznacza motocykl.	Obowiązuje na znaku/pod znakiem, na którym został umieszczony.
K-203		Brak	Samochód ciężarowy	Oznacza samochód ciężarowy, pojazd używany do celów specjalnych, o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t oraz ciągnik samochodowy.	Obowiązuje na znaku/pod znakiem, na którym został umieszczony.
K-204		Brak	Ciągnik rolniczy	Oznacza ciągnik rolniczy i pojazd wolnobieżny.	Obowiązuje na znaku/pod znakiem, na którym został umieszczony.

Tabela 2.13.2. Wykaz symboli kulturowych, turystycznych i sportowych

Oznaczenie symbolu	Wzór symbolu	Odmiana symbolu	Nazwa symbolu	Znaczenie symbolu	Zakres obowiązywania
K-301		Brak	Obiekt Dziedzictwa Narodowego	Wskazuje na szczególne znaczenie obiektu turystycznego, który jest wpisany na listę Pomników Historii.	Obowiązuje na znaku, na którym został umieszczony.
K-302		Brak	Obiekt Dziedzictwa Światowego	Wskazuje na szczególne znaczenie obiektu turystycznego, który jest wpisany na listę UNESCO.	Obowiązuje na znaku, na którym został umieszczony.
K-303		Brak	Przystań promowa	Wskazuje przystań promową.	Obowiązuje na znaku, na którym został umieszczony.
K-304		Brak	Plaża lub miejsce kąpielowe	Wskazuje plażę lub miejsce kąpielowe.	Obowiązuje na znaku, na którym został umieszczony.
		Brak	Ośrodek jazdy konnej	Wskazuje ośrodek jazdy konnej.	Obowiązuje na znaku, na którym został umieszczony.
		Brak	Muzeum	Wskazuje muzeum.	Obowiązuje na znaku, na którym został umieszczony.
		Brak	Zamek	Wskazuje zamek.	Obowiązuje na znaku, na którym został umieszczony.
		Brak	Kościół	Wskazuje kościół.	Obowiązuje na znaku, na którym został umieszczony.

Tabela 5.1.6.1. Podstawowe warunki sytuowania znaków informacyjnych

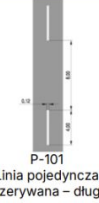
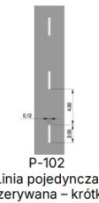
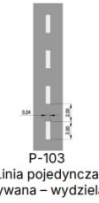
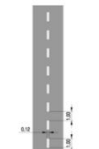
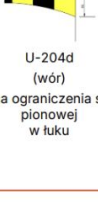
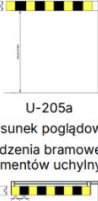

Znak	Warunki sytuowania
Znaki informacyjne	
	W obszarze zabudowanym na skrzyżowaniach dróg lokalnych nie zaleca się określania pierwszeństwa znakami. Nie zaleca się stosowania zmiany kierunku drogi z pierwszeństwem na skrzyżowaniach typu T, zwłaszcza w przypadkach, gdy natężenie ruchu pojazdów na jednym z wlotów jest niewielkie i nie powoduje zakłóceń ruchu pojazdów na pozostałych wlotach. Znak D-101 umieszcza się jako zasadę należy p z pierwszeństwem z prawej strony drogi z pierwszeństwem znakami określającym odpowiednie odmiary. Znak D-101 mogą być umieszczani ba poz
	Stosuje się w celu od Znak D-102 umieszcza się: dróg równorzędnych, Znak D-102 nie stos zabudowanym konty skrzyżowaniu zastosi Znak D-102 umieszcza się: – do 50 m prz do 60 km/h, – do 150 m pr powyżej 60 Jeżeli znak D-102 zo: podano powyżej, dod wskazującą rzeczywist stronie jezdni.
	Znak D-105 umieszcza drogi, którego przech
	Znak D-104 może być kierunku na ten odcin Znak D-104 umieszcza się: – na początku, – przy wjeździe pasie dzielą 102 lub C-1C przyległej zi Znaki D-104 nie mogą przeciwnego kierunku Jeżeli na jezdni jedno między skrzyżowania zasad podanych w p. przy jezdniach jedno dzielący jezdnie międ Jeżeli na jezdni jedno do ruchu pozostałych wskazując, że znak pod znakiem B-102 u
	Znak D-105 umieszcza Znak D-105a i D-105b w zależności od waru występować samodzi

Tabela 5.2.1. Warunki techniczne stosowania znaków drogowych poziomych

Znak	Warunki sytuow
	Znak P-101 "linia pojedyncza przerywana długa" s ruchu pomiędzy skrzyżowaniami na drogach o do 70 km/h. Po znaku P-101 mogą występować lub poprzedza: P-102 Linia pojedyncza przerywana – krótka, P-103 Linia pojedyncza przerywana – wydziel P-104 Linia pojedyncza przerywana – wąska, P-105 Linia pojedyncza przerywana – szeroka P-112 Linia ostrzegawcza – naprowadzająca. Minimalna długość 120 m. Szerokość linii 0,12 m. Długość linii 4,00 m. Odstę
	Znak P-102 "linia pojedyncza przerywana krótka" ruchu pomiędzy skrzyżowaniami na drogach o do Po znaku P-101 mogą występować lub poprzedza: P-101 Linia pojedyncza przerywana – długa, P-103 Linia pojedyncza przerywana – wydziel P-104 Linia pojedyncza przerywana – wąska, P-106 Linia pojedyncza ciągła – wąska, P-110 Linia podwójna ciągła P-112 Linia ostrzegawcza – naprowadzająca. Minimalna długość 50 m. Szerokość linii 0,12 m. Długość linii 2,00 m. Odstę W przypadku dróg gminnych i powiatowych klasy 102 o szerokości 0,10 m.
	Znak P-103 "linia pojedyncza przerywana – wydziel pasów ruchu od: pasów włączania, pasów przeplatania (dla autobusów i rowerów wydzielonych dla pojazdów skręcających na zankających. Znak ten stosuje się niezależnie od prędkości dop 103 mogą występować znaki: P-105 Linia pojedyncza przerywana – szeroka, P-107 Linia pojedyncza ciągła – szeroka. Minimalna długość 50 m. Możliwość skrócenia linii przy wydzieleniu pasa r. tylko dla pojazdów skręcających w zależności od Szerokość linii 0,24 m. Długość linii 2,00 m. Odstę
	Znak P-104 "linia pojedyncza przerywana – wąska ruchu w tym samym kierunku na skrzyżowaniach Linia P-104 stosuje się również do wyznaczenia ki odcinkach drogi, na których dopuszcza się postój Linia podłużna P1-d stosuje się do przedłużenia kr wyznaczenia przejazdów przez pasy dzielące jezc zlokalizowanych w zatokach przystanków komuni Znak ten stosowany jest:

Urządzenie brd	Warunki sytuowania
	Tablice ograniczenia skrajni U-204 stosuje się do oznaczania części obiektów znajdujących się w skrajni poziomej lub pionowej drogi, w szczególności w obszarach robót drogowych oraz w miejscach, gdzie występują stałe ograniczenia skrajni spowodowane elementami obiektów infrastruktury konstrukcji urządzeń technicznych lub elementami zagospodarowan Odmiany urządzenia U-204 Do oznaczania części obiektów znajdujących s tablice U-204a i U-204b. Tablice te mają kształt i wysokości 1,25 m; dopuszcza się stosowan oraz 1,50 x 1,25 m, jeżeli wynika to z warunków Tablice U-204a i U-204b wykonuje się w barw na przemian barwy żółtej i czarnej, kreskowan jezdni. Dolną krawędź tablic U-204a i U-204b umieszc na nad płaszczyzn jezdni. Tablice umies prostopadłej do osi drogi lub na konstruk obiektem, w odległości nie większej niż 5,0 m tablicy powinna być umieszczona w takiej odleg płaszczyzna obiektu ograniczającego skrajni Do oznaczania części obiektów znajdujących s tablice U-204c i U-204d. Tablice te mają kształt i szerokości 1,00 m, wykonany w barwach przemian barwy żółtej i czarnej, kreskowan pasów dla ograniczeń skrajni poziomej. Tablice U-204c i U-204d umieszcza się na pce ustroju nośnego, dźwigarów, konstrukcjach pr elementu ograniczającego skrajni pionową, drogi, tak aby ich dolna krawędź znajdowała najniższej położonego punktu ograniczenia skrajni być usytuowana tak, aby jej krawędź pok ograniczonej skrajni. W miejscach, w których ograniczenia skrajni jednocześnie, dopuszcza się łączne s i U-204c/U-204d, przy czym należy zapewnić, najazdu i nie zasłaniały znaków drogowych ani
	Urządzenia bramowe U-205 stosuje się w celu pojazdów, które mogą bezpiecznie przeje uprzedzenia kierujących o występowaniu i pionową poniżej 4,5 m.
	Urządzenia bramowe U-205a „bez elementów uchylnymi” stosuje się przede wszystkim na c pojazdów ciężarowych o gabarytach z i o nienormatywnej skrajni pionowej, takich jak i budowlanych, wiadukty, estakady, tunele, run
	Urządzenia bramowe U-205 dopuszcza się ról w których nienormatywna jest skrajnia pozioma tylko jednym pasem; w takim przypadku na umieszcza się, analogicznie jak na obiekcie, t U-204a i U-204b, zgodnie z zasadami określor
	Odmiany urządzenia U-205 Urządzenia U-205a mają światło wewnętrzne przed którym są ustawione – tj. wysokość i sze odpowiada rzeczywistej skrajni obiektu. U ustroju wlotu znaków, aby przebieg na

Znak	Warunki sytuowania
	Znak F-111a2 umieszcza się, jako zapowiedź zakończenia odcinka z ruchem dopuszczonym na pasie awaryjnym – co najmniej dwa znaki, w odstępach 700-800 m (zależnie od warunków lokalnych). Znak F-111a3 stosuje się na końcu odcinka, na którym dopuszczono ruch na pasie awaryjnym (wycofanie dopuszczenia), jako etap wyłączenia dopuszczenia ruchu (odcinek końcowy), tak aby kierujący mieli czas na bezpieczne opuszczenie pasa awaryjnego i powrót na pas zasadniczy. Znak umieszcza się w odległości 700-800 m (zależnie od warunków lokalnych) od ostatniego znaku F-111a2. Treść F-111a1, F-111a2 i F-111a3 musi być skoordynowana z aktualnym sterowaniem pasami (sygnały S-4/S-7) i ograniczeniami prędkości stosowanymi na odcinku.

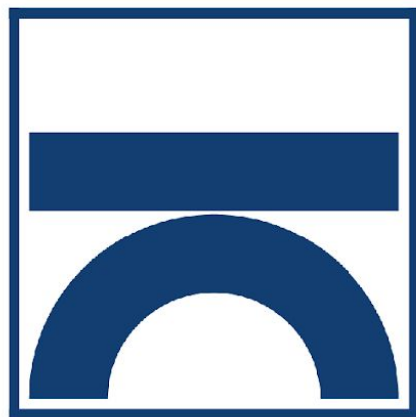
(2) W Tabeli 2.15.15.3.2.2. przedstawiono warunki sytuowania symboli drogowych o zmiennej treści oraz sygnałów na znakach o zmiennej treści w uzupełnieniu do pkt. 5.1.15.

Tabela 5.3.2.2. Warunki sytuowania symboli i sygnałów na znakach zmiennej treści – uzupełnienie symboli do znaków pionowych

Symbol	Warunki sytuowania
	Symbol KZ-100 stosuje się na ZTT na dojeździe do węzła/pasa wyłączenia, gdy nie ma możliwości kontynuowania jazdy jezdnią główną (odcinek za węzłem jest nieprzejezdny / zamknięty) i zachodzi konieczność obowiązkowego skorzystania z wyjazdu z jezdni głównej w celu ominięcia zamknięcia odcinka drogi. Symbol należy wyświetlać przed ostatnim możliwym wyjazdem z jezdni głównej, który umożliwia ominięcie zamknięcia, co najmniej na ostatnim ZTT przed pasem wyłączenia. Należy skoordynować przekaz z informacją o objeździe / zalecanym kierunku (np. numer węzła, kierunek, skrót/oznaczenie trasy alternatywnej); niedopuszczalne jest równoległe prezentowanie komunikatów sprzecznych lub obniżających czytelność przekazu. Symbol należy powtarzać na kolejnych ZTT na odcinku od poprzedniego wyjazdu z jezdni głównej, w szczególności gdy na tych ZTT nie są prezentowane inne komunikaty o wyższym priorytecie bezpieczeństwa ruchu drogowego (np. konieczność utworzenia korytarza życia, polecenia wynikające ze sterowania pasami).
	Symbol KZ-101 stosuje się na ZTT na dojeździe do węzła, gdy droga poprzeczna (na węźle) lub wymagany kierunek na tej drodze jest nieprzejezdny / zamknięty, a wyjazd z jezdni głównej na węzle nie pozwala skorzystać z tej drogi zgodnie z typowym przeznaczeniem węzła (brak możliwości wjazdu, przejazdu lub kontynuacji ruchu po drodze poprzecznej). Symbol należy wyświetlać z wyprzedzeniem umożliwiającym wybór alternatywy – co najmniej na ostatnim ZTT przed węzłem. Należy skoordynować przekaz z informacją o objeździe / zalecanym kierunku (np. SKR + wskazanie trasy alternatywnej, numer węzła); niedopuszczalne jest równoległe prezentowanie komunikatów sprzecznych. Symbol należy powtarzać na kolejnych ZTT na dojeździe do węzła (na odcinku od poprzedniego wyjazdu z jezdni głównej), w szczególności gdy na tych ZTT nie są prezentowane inne komunikaty o wyższym priorytecie związanym z bezpieczeństwem ruchu drogowego. Schemat węzła na symbolu należy dostosować do rzeczywistej jego geometrii.
	Symbol KZ-102 Zamknięty wyjazd z jezdni głównej stosuje się na ZTT na dojeździe do pasa wyłączenia, gdy nie ma możliwości skorzystania z wyjazdu z drogi głównej (wyjazd jest nieprzejezdny/zamknięty). Symbol należy wyświetlać co najmniej na ostatnim ZTT przed pasem wyłączenia (wyjazdem). Należy skoordynować przekaz z informacją o trasie alternatywnej (np. „ZAJAZD ZAMKNIĘTY / NASTĘPNY WĘZŁ”, SKR + wskazanie kierunku/objazdu, numer węzła), bez stosowania komunikatów sprzecznych na pozostałych ZTT. Symbol należy powtarzać na kolejnych ZTT na dojeździe do węzła (na odcinku od poprzedniego wyjazdu), w szczególności gdy na tych ZTT nie są prezentowane inne komunikaty o wyższym priorytecie związanym z bezpieczeństwem ruchu drogowego.
	Symbol KZ-103 Zator na jezdni głównej stosuje się na ZTT na jezdni głównej na dojeździe do pasa wyłączenia na węźle, gdy na dalszym odcinku jezdni głównej występuje zator (spiętrzenie ruchu), a wyjazd może zostać wykorzystany do ominięcia zatoru lub odciążenia odcinka (tj. istnieje realna, przejezdna alternatywa po jeździe).

Działania porządkowe:

- ❖ dostosowanie grafiki znaków do Konwencji Wiedeńskiej,
- ❖ ujednolicenie barw na znakach,
- ❖ ujednolicenie grafiki znaków,
- ❖ weryfikacja zasadności obowiązywania znaków i urządzeń brd w organizacji ruchu,
- ❖ uzupełnienie wykazu znaków i urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego.

**INSTYTUT BADAWCZY
DRÓG I MOSTÓW**

**ROAD AND BRIDGE
RESEARCH INSTITUTE**

Dr hab. inż. Janusz Bohatkiewicz, prof. IBDIM
janusz.bohatkiewicz@ibdim.edu.pl

Katarzyna Kwiecień

katarzyna.kwiecien@ibdim.edu.pl